

PRVOUKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Obsah vyučovacího předmětu je rozdělen do pěti tematických okruhů:

- Místo, kde žijeme

Zde se žáci učí chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Do tohoto světa se učí aktivně vstupovat svými představami, hledat nové a zajímavé věci, bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově). Snahou je u žáků vzbudit kladný vztah k místu jejich bydliště.

- Lidé kolem nás

Zde si žáci upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi. Uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci, solidarity, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovnoprávnosti mezi lidmi. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale také s problémy, které se vyskytují v soužití lidí, jakožto i s globálními problémy.

- Lidé a čas

V tomto tematickém okruhu se žáci učí orientovat se v čase a časových dějích. Poznávají význam měření času, jak události v čase postupují a utváří tak historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se věci a život vyvíjejí a jakým změnám důsledkem času podléhají. V tomto okruhu se vychází z nejznámějších událostí v rodině a blízkém okolí a postupuje se až k nejvýznamnějším historickým událostem naší země. Podstatou tohoto okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost a kulturní bohatství regionu i celé země.

- Rozmanitosti přírody

Žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy. Poznávají rozmanitost a proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Učí se hledat důkazy o proměnách přírody a sledovat vliv lidské činnosti na přírodu. Snaží se hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody.

- Člověk a zdraví

Žáci poznávají sebe na základě poznávání člověka coby živé bytosti, která má různé biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se

seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti. Učí se rozpoznávat, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska hygieny, výživy atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí. Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Časové vymezení vyučovacího předmětu

1. ročník – 2 hodiny týdně
2. ročník – 2 hodiny týdně
3. ročník – 2 hodiny týdně

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Výuka probíhá ve vyučovací hodině se začleňováním krátkodobých projektů. Žáci pracují s učebnicemi, pracovními sešity, nástěnnými obrazy, různými encyklopediemi, atlasy, mapami, praktickými pomůckami jako jsou např. různá měřidla apod. Při výuce se využívá různých vyučovacích metod – frontální vyučování, skupinové vyučování, párové vyučování, problémové vyučování, laboratorní práce, hry, vycházky apod.

Do tohoto předmětu jsou začleňovány exkurze do muzeí, různých výrobních podniků a kulturních institucí.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

žák

- vyhledává a třídí informace a propojuje je do širších významových celků
- kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- využívá prostředků výpočetní techniky
- dokáže systematicky vést a ukládat informace
- umí aplikovat naučená pravidla pravopisu a vzájemně je propojuje
- orientuje se v mluvnických a literárních termínech souvisejících s probíraným učivem

Kompetence k řešení problémů

žák

- vyhledává informace vhodné k řešení problému
- využívá získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení
- uvážlivě rozhoduje

- umí nalézat chyby v textu a odůvodní správné řešení

Kompetence komunikativní

žák

- naslouchá promluvám druhých lidí a vhodně na ně reaguje
- účinně se zapojuje do diskuse a vhodně obhájí své názory
- rozumí různým typům textů a záznamů
- využívá informačních a komunikačních prostředků
- pomocí literárního i gramatického učiva si rozšiřuje slovní zásobu
- dokáže srozumitelně vystavět větné celky a vytvořit text zadaného žánru
- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně se vyjadřuje ústně i písemně

Kompetence sociální a personální

žák

- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- věcně argumentuje
- dokáže požádat o pomoc druhé

Kompetence občanské

žák

- respektuje přesvědčení druhých lidí
- chrání naše tradice, kulturní i historické dědictví
- aktivně se zapojuje do kulturního dění
- má pozitivní postoj k uměleckým dílům
- má potřebu literárního projevu, recitace, četby

Kompetence pracovní

žák

- dodržuje hygienu práce
- dodržuje bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou
- využívá svých znalostí v běžné praxi
- připraví se a udržuje pracovní prostor

Kompetence digitální

žák

- dodržuje pravidla chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi
- využívá digitálních technologií ke zkoumání přírody, digitálních map a navigací
- dodržuje pravidla chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a je si vědom, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč
- respektuje autorská práva při využívání obrázků, videí a informací
- si uvědomuje zdravotní rizika, která mohou nastat při dlouhodobém používání digitálních technologií a dokáže jim předcházet, např. zařazováním relaxačních chvil

